

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3072/2023. (II. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bpkf.681/2022/3. számú végzése és a Gödöllői Járásbíróság 5.Bpk.240/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Szála Tímea ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben kérte a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bpkf.681/2022/3. számú végzése és a Gödöllői Járásbíróság 5.Bpk.240/2022/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [2] Az indítvány és a támadott bírósági határozatok alapján az ügy lényege és az alkotmányjogi panasz előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] Az indítványozó jogi képviselője útján 2022. március 24-én terjesztett elő indítványt ismételt összbüntetésbe foglalás iránt, egyúttal kérte a Gödöllői Járásbíróság 5.Bpk.442/2019/8. számú összbüntetési ítéletének a hatályaon kívül helyezését. Az indítvány az alábbi ítéleteket érintette:
 - a Budakörnyéki Járásbíróság 11.B.628/2011/82. számú ítéletében, illetve a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 9.Bf.1000/2014/15. számú ítéletében 2016. március 22-én jogerősen kiszabott 1 év 6 (hat) hónap szabadságvesztés (elkövetési idő: 2010. március 20.);
 - a Gödöllői Járásbíróság 10.B.483/2012/95. számú ítéletében, illetve a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.484/2015/18. számú ítéletében 2016. május 18-án jogerősen kiszabott 3 év 6 hónap szabadságvesztés (elkövetési idő: 2011. május 21–22.);
 - a Gödöllői Járásbíróság 5.Fk.183/2014/278. számú ítéletében, illetve a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Fkf.354/2019/21. számú ítéletében 2019. október 11-én jogerősen kiszabott 3 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2011. október 15–2011. november 26.);
 - a Pesti Központi Kerületi Bíróság 26.B.21.180/2018/7. számú ítéletében 2018. október 17-én jogerősen kiszabott 1 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2014. február 10.).
- [4] Az ügy előzményeit érintően az indítványozó arról is beszámolt, hogy a Gödöllői Járásbíróság fent utalt, hatályaon kívül helyezni kért 5.Bpk.442/2019/8. számú összbüntetési ítélete alapjául szolgáló indítvány a fenti első három ítélet és az alábbi két ítélet büntetéseinek az összbüntetésbe foglalására irányult:
 - a Gödöllői Járásbíróság 10.B.79/2011/20. számú ítéletében, illetve a Pest Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.386/2011/12. számú ítéletében 2011. november 3-án jogerősen kiszabott 2 év szabadságvesztés (elkövetési idő: 2010. november 26.);
 - a Váci Városi Bíróság 1.B.79/2011/26. számú ítéletében, illetve a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 3.Bf.474/2012/12. számú ítéletében 2013. április 22-én jogerősen kiszabott 1 év 6 hónap szabadságvesztés (elkövetési idő: 2010. október 19.).
- [5] A Gödöllői Járásbíróság ezen 5.Bpk.442/2019/8. számú előzményi összbüntetési ítéletben a fenti első három ítéletet foglalta összbüntetésbe, az indítványt az további két ítélet vonatkozásában elutasította.
- [6] A jelen alkotmányjogi panaszban kifogásolt bírósági ítéletek alapjául szolgáló összbüntetési indítványában az indítványozó azt kifogásolta, hogy a Gödöllői Járásbíróság az 5.Bpk.442/2019/8. számú előzményi összbüntetési ítéletben az összbüntetésbe foglalásról és az összbüntetés tartamáról sem a törvénynek megfelelően rendelkezett. Az alapul fekvő indítvány ugyanis öt büntetés összbüntetésbe foglalására irányult, amelytől eltérően a bíróság három ítélet összbüntetésbe foglalásáról rendelkezett. Az indítványozó álláspontja szerint ezt a bíróság az indítványozó hozzájárulásának a beszerzése nélkül nem tehetné volna meg. Sérelmezi az indítványozó, hogy a bíróság ezen eljárásának eredményeként hátrányosabb helyzetbe került. Ugyanis a fenti három ítélet

- a fent negyedikként említett, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 26.B.21.180/2018/7. számú ítéletében 2018. október 17-én jogerősen kiszabott 1 év szabadságvesztéssel utóbb összbüntetésbe foglalható lett volna. Erre azonban a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 93. § (4) bekezdés a) pontja értelmében a Gödöllői Járásbíróság 5.Bpk.442/2019/8. számú előzményi összbüntetési ítélete meghozatalát követően már nincs lehetőség. Ettől a lehetőségtől a bíróság törvénytelen eljárása nyomán esett el. Az előzményi elsőfokú ítéletet a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bpkf.125/2020/3. számú végzésével helybenhagyta.
- [7] Az indítványozónak a jelen alkotmányjogi panaszban kifogásolt bírósági ítéletek alapjául szolgáló összbüntetési indítványát a Gödöllői Járásbíróság a támadott 5.Bpk.240/2022/2. számú végzessel elsőfokon érdemi indokolás nélkül elutasította. Egyúttal az indítványozóval szemben 250 000 Ft rendbírságot szabott ki, amelyet meg nem fizetés esetén 50 nap elzárásra kell átváltoztatni. A Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 5.Bpkf.681/2022/3. számú végzésével az elsőfokú végzést helybenhagyta.
- [8] Megsértett rendelkezésként az indítványozó felhívta az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, IV. cikk (1) és (2) bekezdését, XV. cikk (1) és (2) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (7) bekezdését, 28. cikkét.
- [9] Az alaptörvény-ellenesség indokolása keretében az indítványozó kifejtette, hogy a másodfokú bíróság okfejtése álláspontja szerint a Btk. 93. § (4) bekezdés a) pontjára, valamint a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 839. § (3) bekezdésére figyelemmel sérti a jogbiztonságot, vagyis az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését. Emellett az indítványozó – érdemi indokolás nélkül – megjelölte az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben a kiszámíthatóság garanciájának és a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmának a megsértését is. Az Alaptörvény IV. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozó azzal indokolta, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 26.B.21.180/2018/7. számú ítéletében 2018. október 17-én jogerősen kiszabott 1 év szabadságvesztést a bíróság nem foglalta az egyéb büntetésekkel összbüntetésbe, amely szabadságelvonást így teljes egészében ki kell töltenie. Ennek következtében az indítványozó jelenleg olyan szabadságvesztést tölt, amelynek tartama a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) alkalmazásával rá nézve kedvezőbben is megállapítható lenne. Az Alaptörvény IV. cikk (2) bekezdését érintően az indítványozó előadta, hogy a bíróságok eljárási szabályt sértettek, amelynek következtében eljárásuk nem volt törvényes, ezáltal a szabadság megvonása nem törvényben meghatározott eljárás során történt. Mindezek mellett megjegyezte, hogy a bíróságok azt sem vizsgálták, az indítványozóra nézve a régi Btk. vagy a Btk. összbüntetési szabályai a kedvezőbbek. Ezáltal figyelmen kívül hagyták a 10/2018. (VII. 18.) AB határozatban, a 3360/2018. (XI. 28.) AB határozatban és az 1/2020. (I. 2.) számú AB határozatában foglalt megállapításokat. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének a megsértését az indítványozó azzal indokolta, hogy a bíróságok nem vizsgálták érdemben az indítványát, az abban foglalt érveket nem vették számba, és törvénytelenül szabtak ki rendbírságot. Kifejtette továbbá, hogy álláspontja szerint a bíróságok eljárása az Alaptörvény 28. cikkének sem felelt meg, mivel indítványát érdemi indokolás nélkül utasították el. Végül az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése sérelmét érintően előadta, hogy ugyan volt lehetősége jogorvoslati joga gyakorlására, ám sérelmei kiküszöbölésére annak keretében mégsem került sor.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenképp azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [11] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [12] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A jelen indítvány alapjául szolgáló eljárásban a Budapest Környéki Törvényszék 5.Bpkf.681/2022/3. számú végzése minősült az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében a bírósági eljárást befejező, így alkotmányjogi panasszal támadható döntésnek.
- [13] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó jogi képviselője az utalt másodfokú végzést – a mellékelt kézbesítési ív tanúsága szerint – 2022. május 13-án vette kézhez. Így az alkotmányjogi panaszt 2022. július 8-án határidőben terjesztette elő.
- [14] Úgy ítélte meg ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy az indítvány nem tesz eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek az alábbiak szerint.

- [15] Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §) és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény B] cikk (1) bekezdés, IV. cikk (1) és (2) bekezdés, XV. cikk (1) és (2) bekezdés, XXIV. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (7) bekezdés, 28. cikk]. Meghatározta az Alkotmánybíróság által vizsgálendő konkrét bírósági határozatokat, valamint kifejezett kérelmet fogalmazott meg a megsemmisítésükre.
- [16] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés értelmében az indítvány mindezek mellett abban az esetben tekinthető határozottnak és fogadható be, ha megjelöli az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [*b*] pont]; továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [*e*] pont]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint ilyen indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas az érdemi elbírálásra {3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [26]}. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy ezen feltételeket a konkrét indítvány nem teljesítette.
- [17] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján megállapította, hogy az indítványozó kizárólag a jogbiztonság Alaptörvény B] cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményét érintően fejtette ki a jogsérelem lényegét. A további alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben nem adott elő az indítványozó olyan alkotmányjogi értékkel mérhető indokolást, amely alapján a konkrét bírósági határozatok Alaptörvénnyel való összhangja érdemi vizsgálat keretében megkérdőjelezhető lett volna.
- [18] Utal rá ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy következetes gyakorlata szerint a „jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így az Alaptörvény B] cikk (1) bekezdésének a sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [10]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3324/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [11]} – lehet alapítani” {33/2015. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [19]}. Jelen ügyben az indítványozó kifejezetten a jogbiztonság követelményének a sérelmét állította és arra vonatkozóan fejtette ki alkotmányjogi értékkel mérhető indokait. Utalt ugyan a visszaható hatályú jogalkotás sérelmére is, ám azzal összefüggésben érdemi indokolást nem fejtett ki. Így az indítvány alapján nem volt helye az Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatának.
- [19] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy hasonló eredményre jutott volna, ha a konkrét esetben az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit is megvizsgálja. Megállapítható ugyanis, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszában a bírósági eljárás felülbírálatára irányult. Az indítványban foglalt alkotmányossági aggályokon keresztül az indítványozó az eljáró bíróságok jogalkalmazásának a helytállóságát vitatta és a támadott határozatokban foglalt döntést magát, annak – álláspontja szerint rá nézve – hátrányos voltát tekintette alapjogi sérelemnek. Az indítványozó alapjogi sérelmét voltaképpen abból vezette le, hogy a bíróságok az alkotmányjogi panasz indítvánnyal támadott bírósági határozatokat megelőző eljárásban az összbüntetésbe foglalás iránti indítványban nevesített öt ítélet helyett három ítélet szerinti büntetést foglaltak összbüntetésbe anélkül, hogy ahhoz az indítványozó külön hozzájárulását beszerezték volna. Majd ezen döntést a bíróságok utóbb, a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági határozatokban nem korrigálták. Emellett az indítványozó azon törvényértelmezési kérdés vizsgálatát kérte, hogy az összbüntetési indítványok tekintetében az elítélt eredetileg előterjesztett kérelme tekinthető-e olyan hozzájárulásnak, amely alapján az eredeti kérelemtől eltérően és az elítélt tájékoztatása vagy előzetes hozzájárulásának beszerzése nélkül eljárva a bíróság csak azon alapítéleteket foglalja összbüntetésbe, amelyek tekintetében annak törvényi feltételei fennállnak.
- [20] Az indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d*) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során

az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy ki-
zárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [21] 4. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2023. január 31.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1724/2022.

